

Norsk Lovtidende.

Utgit efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 36

Utgit 12 september.

1910

Provisorisk anordning

9 septbr.

angaaende sirup, der anvendes til tilvirkning av drops.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

For at befordre efterlevelsen av Stortingets den 22 juli d. a. fattede og av Os den 25 s. m. tilfølgtagne beslutning, hvorved en indførselstold av 16 øre pr. kg. er paalagt sirup, der anvendes til tilvirkning av drops, har Vi fundet for godt overensstemmende med den Os ved grundlovens syttende paragraf tillagte myndighet at anordne som følger:

§ 1. Den, der vil anvende indført sirup til tilvirkning av drops til salg, har til toldvæsenet eller, forsaavidt tilvirkningen av drops skal foregaa utenfor toldsted med tilstøtende herred, til vedkommende lensmand istedenfor den almindelige fortoldningsangivelse i saavidt betimelig tid, at fornøden kontrol kan anordnes, at indlevere en angivelse (fortoldningsangivelse) om, at han agter at benytte saadan sirup paa den nævnte maate. I angivelsen bør oplyses, hvor stort kvantum sirup han vil anvende, samt naar tilvirkningen av drops skal finde sted. For saavidt siruppen er indført før 26 juli d. a. eller allerede fortoldet med 16 øre pr. kg., bør dette oplyses. Ved drops forstaaes i denne anordning haardt sukkertoi, kokt ved meget høi temperatur, saa at det bestaar den saakaldte karamelprøve.

§ 2. Finans- og Tolddepartementet bemyndiges til at anordne den kontrol med den i § 1 omhandlede dropstilvirkning, som i de forefaldende tilfælde maatte ansees paakrævet.

§ 3. Den pligtige told av den sirup, som blir anvendt til dropstilvirkning, blir at indbetale inden 8 dage, efterat tilvirkningen har fundet sted. Indbetalingen sker til toldkasseren eller, hvis angivelse er indgit til lensmanden, til denne, som straks vil ha at indsende beløpet til nærmeste toldoppebørselsbetjent under fornøden forklaring. Tolden kan inddrives

9 septbr. ved utpantning, som maa rekvireres inden den i lov av 12 oktober 1857 om forandringer i toldloven § 2 fastsatte frist.

§ 4. Undladelse av at indgi behørig angivelse, uriktig angivelse og anvendelse av et større kvantum sirup end angitt eller oplyst for den kontrolbetjent, som fører opsyn med tilvirkningen, straffes med bøter. Anmeldelser om forseelser mot denne anordning blir at indsende til vedkommende toldinspektør og behandles paa den i toldlovgivningen for toldforseelser bestemte maate.

§ 5. Nærværende anordning træder i kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende har at rette sig.

Git paa Kristiania Slot den 9 september 1910.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

9 septbr.

Kongelig resolution

av 9 september.

I henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for kjøpstæderne meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av kjøpstaden Larviks formænd og repræsentanter under 4 juli 1910 fattede beslutning om vedtægt for bruk av motorvagner i nævnte kjøpstad:

§ 1. Ved motorvogn i nærværende vedtægt forstaaes ethvert kjøretøi, som til fremdrift er forsynt med kraftmaskine, og som er bestemt til transport av personer eller gods.

§ 2. Inden byens grænser maa kun benyttes motorvagner, som enten i henhold til de for Jarlsberg og Larviks amt gjældende vedtægter har erholdt tilladelse til kjørsel paa offentlige veier i amtet, eller som av stedets politimester er meddelt særskilt tilladelse til kjørsel i Larvik.

Meddelt tilladelse kan naarsomhelst tilbakekaldes av den myndighet, som har meddelt samme.

§ 3. Den, som av politimesteren ønsker saadan tilladelse, som i § 2 nævnt, har herom at indgi skriftlig andragende ledsaget av oplysning om:

1. Motorsystemet (damp, elektricitet, bensin osv.) samt fra hvilken fabrik, vognen er levert.
2. Vognens største længde og bredde samt vegt (kfr. § 10). For vagner, der veier mer end 2500 kg., derhos opgave over maksimal belastning pr. aksel.

3. I hvilket øiemed vognen agtes benyttet (egen bruk, passa-9 septbr. gerbefordring, godsbefordring osv.)

§ 4. Forinden den i § 3 omhandlede tilladelse gives, skal vognen være prøvet paa saadan maate, som politiet maatte bestemme og finder tilfredsstillende.

Politiet kan ogsaa senere forlange vognen besigtiget.

De med besigtigelse og fornøden kontrol forbundne utgifter, bæres av motorvognens eier.

§ 5. Tilladelse meddeles i en dertil bestemt bok, der skal indeholde avtryk av nærværende vedtægt og under driften maa have tilstede for til enhver tid paa forlangende av politiet at kunne forevises.

I denne saavel som i den i § 7 omhandlede bok blir likeledes ny tilladelse eller besigtigelse at indføre.

§ 6. Hvis en motorvogn skifter eier, maa altid ny tilladelse indhentes.

§ 7. Den, som inden byens grænser vil benytte motorvogn, som er godkjendt til bruk av Jarlsberg og Larviks amt, har, medmindre det gjælder en enkelt tur eller gjennemfart, uten unødig ophold at forevise sin tilladelsesbok til paategning av politiet.

Politiet kan i tilfælde foreta ny besigtigelse paa eierens bekostning og ogsaa senere la iverksætte ombesigtigelse.

Den av amtet meddelte tilladelsesbok skal have tilstede under driften og naarsomhelst paa forlangende forevises politiet.

§ 8. Politiet kan bestemme, at motorvognen ikke skal benyttes i visse gater eller strøk av byen. Politiets bestemmelse herom kan indankes for magistrat og formandskap.

Bystyret kan helt forbyde motorkjørsel i enkelte gater eller strøk av byen.

§ 9. Vognens maskineri skal med lethet kunne kontrolleres og maa være anordnet paa saadan maate, at passagerer, betjening eller trafikerende ikke utsættes for fare.

Maskindelen maa være konstruert og funktionere saaledes, at der ikke utslipper noget stof, der kan foraarsake ildebrand eller eksplosion.

Apparaterne maa desuten funktionere med mindst mulig støy og larm, være sig med utstrømmende damp, røk eller lignende.

§ 10. Vognens dimensioner og vekt maa i intet tilfælde overskride:

A. Passagervogner:

1. Bredde mellem dens mest fremspringende dele 1,85. m.
2. Længde mellem dens mest fremspringende dele 4,70.
3. Totalvegt med passagerer, gods og beholdninger 4000 kg.

9 septbr. B. Varevogner:

1. Bredde mellem dens mest fremspringende dele 2 m.

2. Totalvegt med gods og tilbehør 6000 kg.

§ 11. Hjulringene maa, hvor de berører gaten, være mindst 8 cm. brede, naar vognen med passagerer og tilbehør veier mellem 500—2000 kg., og mindst 10 cm., naar den veier fra 2000—4000 kg.

Lastevogner maa ha hjulringer av mindst 13 cm.s bredde.

§ 12. Motorvognen skal være saaledes indrettet, at den kan kjøres i skarpe kurver og med lethed kunne vendes og maa, naar den veier mindst 300 kg., kunne drives saavel forover som bakover.

§ 13. Enhver motorvogn skal være forsynt med:

1. Som regel 2 av hinanden uavhengig virkende bremseapparater, hvorav hvert enkelt skal ha en saadan styrke, at vognen kan stanses med en bremse paa en længde av 5 m.

2. Klokke eller lur, hvormed lydelig signal kan gives.

3. 2 lygter — en paa hver side av vognen —, der viser hvitt lys forover og til siden samt en lygte bak, der viser rødt lys bakover.

4. En indretning, der kan forhindre, at uvedkommende kan igangssette vognen i førerens fravær.

5. Nummerskilt fæstet baktill paa vognen med angivelse av vognens registreringsnummer og hjemsted. Tal og bokstaver maa være henholdsvis mindst 12 og 6 cm. høie.

6. Endvidere kan politiet forlange, at vognen skal være forsynt med kontrolapparat til bestemmelse av kjørehastigheten samt stoppegaffel for vogner, der ulastet veier mer end 700 kg.

Stoppegaffelen skal kunne utløses og oppløstes av vognføreren fra styrepladsen.

§ 14. De godkjendte motorvogner registreres paa politikkammeret under fortløpende nummer.

Kjøres vognen i henhold til amtets tilladelse, anmerkes dette i registreringsprotokollen med det vognen tidligere givne nummer og fornødne data.

§ 15. Ingen — heller ikke eieren — maa kjøre en motorvogn, medmindre han har erholdt politiets eller Jarlsberg og Larviks amts tilladelse til at kjøre vedkommende vogn.

For at faa saadan tilladelse maa vedkommende ha førercertifikat, utstedt av norsk politimyndighet.

Certifikatet, der forsynes med førerens fotografi, skal stadig medbringes under farten for paa forlangende av politiets funktionærer til enhver tid at kunne fremvises.

§ 16. Ønskes førercertifikat utfærdiget av Larviks politi-

kammer, skal ansøkeren paa en av politiet godkjendt maate 9 septbr. godtgjøre, at han har fuld forstaaelse av vognens maskineri, og at han har tilstrækkelig øvelse til hurtig og sikkert at manøvrere vognen.

§ 17. Personer under 21 aar kan ikke erholde førercertifikat. For at kunne erholde tilladelse til at kjøre motorvogner, bestemt for offentlig trafikk, utkræves, at vedkommende er 25 aar og ikke nyder berusende drikke i tjenestetiden.

§ 18. Certifikatet kan av politiet naarsomhelst tilbakesendes. Vognføreren blir straks at fjerne av vognen, saafremt han viser sig beruset i tjenesten.

§ 19. Vognen skal være konstruert saaledes, at føreren ikke hindres i sin utsigt over veien. Under farten skal kjøreren iagttå den største forsigtighet og er i det hele underkastet de for kjørende gjældende regler. (Se politivedtægtene for Larvik av 4 april 1891 § 13. Larviks politivedtægter er forøvrig under omarbeidelse).

Naar kjørende eller ridende, hester eller kreaturer møtes eller skal passeres, skal føreren i tide signalisere. Viser dyrene tegn til skræk, eller hvis de møtende derom gjør tegn, varsler ved rop eller lignende, skal farten sagtnes og eventuelt vognen — i tilfælde og maskinen — helt stanses, indtil vedkommende er i betryggende avstand.

Unødig signalisering er forbudt, navnlig skal det saavidt mulig undgaaes at benytte lur eller klokke i det øieblik, kjørende, hester eller kreaturer passeres, likesaa til tider, da folk særlig uroes.

§ 20. Inden byens grænser maa ikke kjøres hurtigere end en hest i raskt trav eller 15 km. i timen.

§ 21. Politiet har naarsomhelst adgang til at kontrollere kjørehastigheten.

§ 22. Under kjørselen maa føreren ikke forlate sin plass eller overlate styringen til nogen anden, der ikke har førercertifikat, og heller ikke forlate vognen under stansning, medmindre han har tat alle fornødne forføjninger til forebyggelse av eksplosion, ubetimelig igangsætning og lignende. Det er likeledes forbudt at la den paa vognen virkende motor arbeide, naar føreren forlater vognen.

Føreren skal under kjørselen stadig ha sin oppmerksomhet henvendt paa gatens tilstand samt paa kjøretøier og personer, som nærmer sig. Han skal videre hyppig forvisse sig om, at bremseapparatene er i orden.

§ 23. Uten særskilt tilladelse av politiet maa tilhænger-vogn ikke anvendes.

§ 24. Motorvognen maa paa offentlig gate kun holde paa steder, hvor den ikke stanser færdselen og stedse saa langt til

9 septbr. siden av kjørebanen som mulig. Den maa ikke stanse paa den ene side av gaten, naar et andet kjøretøi holder paa den like overfor liggende del av gatens andre side.

Ved større ansamlinger av mennesker og kjøretøier skal den holde efter politiets nærmere anvisning og ved avgang følge den av dette betegnede vei og orden.

§ 25. Paa strækninger, hvor utsigten ikke er fri, i svinger og om gatehjørner, utover sterkere stigninger i gateskjæringer og sterkt befærdede gater eller pladser, ved kjørsel over broer samt ut og ind av porter eller andre utganger fra gaarder eller tomter maa den største forsigtighet iagttages og farten reduseres — efter omstændighetene helt ned til tilsvarende skridtgang.

I mørke og taake skal vognens samtlige lygter være tændt, og maa der da kjøres langsomt og stadig signaliseres med klokke eller lur.

Under sedvanlige veirforhold skal lygterne tændes ved mørkets frembrud.

§ 26. Kjørsel maa ikke foregaa paa fortaag eller gangsti. Vognen skal under kjørselen saavel ved dreining om gatehjørner som langs efter gaterne holde sig til høire side av kjørebanen og skal vike av til høire for kjørende og ridende, som den møter. Naar man indhenter og passerer forankjørende eller ridende skal, idet der kjøres forbi, holdes til venstre.

Den maa ikke kjøres mot eller ind i liktog, processioner eller troppe-avdelinger, men har at vike avveien for saadanne.

§ 27. Indtræffer ulykkestilfælde, som er foranlediget ved eller staar i forbindelse med bruk av motorvogner, skal føreren straks stanse, paa forlangende opgi navn og bopæl og, om fornødiget, hjelpe vedkommende skadelidte. Derhos skal føreren straks avgi melding derom til politiet.

§ 28. Forsaavidt motorvogner av politiet tillates anvendt til vognmandstrafik fra holdeplads inden byen, er desuten de til enhver tid gjældende regler for vognmandstrafikken anvendelige, saafremt noget motsat ikke er bestemt.

§ 29. Hvad der i nærværende vedtægter er bestemt om motorvogner, skal ogsaa gjælde motorcykler, forsaavidt bestemmelserne kan faa anvendelse paa disse.

§ 30. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter straffelovens § 339,2, forsaavidt ingen anden strengere lovbestemmelse kan bringes i anvendelse.

Kongelig resolution

9 septbr.

av 9 september.

I henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., lov nr. 7 av 14 juli 1893 og lov nr. 3 av 16 juli 1907 § 28 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av kjøpstaden Aalesunds formænd og repræsentanter under 29 april og 2 august 1910 fattede beslutning angaaende ny politivedtægt for byen:

Kapitel I.

Om iagttagelse av orden paa gaten.

§ 1. Paa offentlig gate (hvorunder i denne vedtægt ogsaa indbefattes vei, offentlig anlæg, plads og kai, der er almindelig befærdet eller bestemt for almindelig færdsel) maa ikke oppløp eller sammenstimlen av folk finde sted, hvorved den offentlige orden forstyrres eller færdselen hemmes.

Naar mange mennesker samles paa offentlig gate, skal de rette sig efter politiets anvisning til ordens overholdelse.

Ingen maa stanse op paa fortaag, saaledes at færdselen generes.

§ 2. Ingen maa uten den kjørendes tilladelse kripe op paa vogner eller andre kjøretøier eller dertil fastgjøre haandvogner, kjelker, slæder eller andet lignende. Ingen maa hænge sig bak paa vogn eller kjøretøi.

§ 3. Paa offentlig gate, i tilstøtende portrum, i aapne baater eller paa dækket av dækkede fartøier, henliggende ved gate-munding, plads eller brygge, der er aapen for almindelig færdsel, maa ingen nyde berusende drikke. Herfra undtages passagerskibe.

§ 4. I byens gater maa ingen rende paa kjælke, ski eller skøiter, oparbeide eller benytte skridebane, spille penge-spil, slaa ball eller drive anden lek, som er til hinder for færdselen.

Magistrat og formandskap kan dog efter at ha indhentet politimesterens uttalelse dispensere fra dette forbud for enkelte gaters eller strøks vedkommende, forsaavidt angaar enkelte arter av sport eller lek.

§ 5. Barn under 14 aar, som streifer omkring paa offentlig gate uten ledsagelse av voksne efter kl. 10 aften om sommeren (fra 1 april til 30 september) og efter kl. 8,30 aften om vinteren, kan av politiet bringes til sit hjem.

9 septbr.

Kapitel II.

Om forbud mot hindring av færdsel.

§ 6. Møtende paa gate eller fortaag bør vike til høire, dog behøver den, som har kjørebanen paa sin høire haand, ikke at vike fra fortaag ut i gaten. Ingen maa paa fortaag bære, trække eller paa anden maate føre med sig gjenstande, der er til hinder for færdselen, eller som utsætter de forbiggaaende for besudling, skade eller ulempe. Dog kan barnevogner og barneslæder trækkes paa fortaag, naar færdselen der ved generes mindst mulig, og aldrig to eller flere ved siden av hinanden.

§ 7. Uten politiets tilladelse maa ingen, end ikke for kort tid, ta plads paa offentlig gate for at utsælge varer eller drive anden forretning og, naar saadan tilladelse er git, ikke utenfor det anviste sted.

I overensstemmelse hermed maa bybud, som efter erhvervet tilladelse paa offentlig gate tilbyder publikum sin tjeneste, kun ha tilhold paa de steder, som politiet anviser. Under utøvelsen av sin bedrift maa de etterkomme ethvert paalæg av politiet med hensyn til trafikken eller til opretholdelse av god orden.

Uten vedkommendes samtykke maa ingen ta længere opphold paa trapper, i porter eller anden mot offentlig gate vendende ind- eller opgang til hus.

Enhver, som har erhvervet politiets tilladelse til paa offentlig gate at utbyde tilsalgs aviser, bøker eller blade, skal bære et av politiet anordnet synlig merke.

§ 8. Intet, som belemrer pladsen eller kan være til hinder for færdselen, maa hensættes eller henlægges paa fortaag eller andensteds paa offentlig gate. Dog skal, naar ingen anden plads haves, av- og paalæsning av varer eller andet kunne ske paa de nævnte steder, naar den foretages med saa liten ulempe for færdselen som mulig, og intet blir liggende i længere tid end høist fornødent. Kjøreredskapene maa i saadanne tilfælde saavidt mulig stilles langs med fortaaget.

Likesaa kan oplosning og maaling av ved foregaa ved de landingspladser, hvor saadant ikke av magistrat og formandskap er forbudt.

§ 9. Uten politiets tilladelse maa paa offentlig gate ikke foretages noget slags arbeide, hvorved færdselen hemmes eller forbigaaende utsættes for fare eller ulempe.

Paa eller utover offentlig gate maa klær eller tæpper ikke utluftes eller rystes.

§ 10. Vindusmarkiser skal være forsvarlig befæstet og anbragt i saadan høide, at deres underkant er mindst 2,20 m. over jorden.

§ 11. Paa offentlig gate maa forspændte kjøretøier kun 9 septbr. holde paa saadanne steder, hvor de ikke stanser eller i væsentlig grad generer færdselen.

Hest maa ikke lates uten tilsyn. Forspændt hest kan dog for kortere tid forlates, naar den er forsvarlig bundet med fotbaand, der er fastgjort i kjøretøiet eller i vognarm eller skaak saa langt bakover, at baandet hindrer hestens gang.

§ 12. Naar vogner ved brylluper, begravelser, teaterforestillinger, konserter, baller eller lignende anledninger samles i større mængde paa offentlig gate, skal de holde efter politiets nærmere anvisning og ved til- og frakjørsel følge den av dette betegnede vei og orden. Politiet kan derhos ved særegne leiligheter helt eller delvis forbyde kjørsel i enkelte gater.

Kapitel III.

Om forebyggelse av fare under den offentlige færdsel.

§ 13. Paa offentlig gate eller utover samme maa ingen skyte med bue, »sprettert« etc. eller kaste sten, heller ikke sneball eller andet, naar ulempe derved kan forvoldes.

§ 14. Ethvert mineringsarbeide inden byens grænser skal, inden det paabegyndes, anmeldes til politiet. Dettets forskrifter til forebyggelse av fare befølges. Under alle omstændigheter maa tilbørlig forsigtighet iagttages.

Inden byens grænser maa ikke krudt, fyrverkeri eller andet eksplosivt stof avbrændes uten efter paa forhaand indhentet tilladelse hos politiet. I skog og mark maa ikke opgjøres ild uten politiets tilladelse.

§ 15. Inden byens grænser maa ingen uten politiets tilladelse avfyre skytevaaben. Ingen maa paa offentlig gate eller almindelig befærdet sted bære ladt skytevaaben uten under militær kommando.

§ 16. Ved opførelse av nye hus og nedbrytelse eller reparation av ældre bygninger skal eieren, førend arbeidet paabegyndes, gjøre anmeldelse til politiet gjennom bygningsinspektionen, forat denne kan paase, at de av bygningskommissionen vedtagne bestemmelser om bygningsstillaser, byggetomters indhegning m. v. overholdes.

Saasnaart arbeidet er saavidt fremskredet, at indhegningen ikke lenger er nødvendig, skal eieren straks bortta den og ryddiggjøre den indhegnede plads.

§ 17. Naar der i eller ved offentlig gate skal foretages gravninger eller andre arbeider, som kan være til hinder for færdselen eller gjøre denne usikker, skal skriftlig anmeldelse betimelig ske til politiet, som for tilfældet bestemmer, om og hvorledes den paagjældende strækning skal holdes avspærret.

9 septbr. Ansees avsperring unødvendig, maa arbeidet utføres saaledes, at færdselen saavel for kjørende som gaaende ikke unødig hindres. Aapnede grøfter maa snarest mulig tilkastes, utfyldes, stampes og jevnes paa saadan maate, at det godkjendes av stadsingeniøren.

Fra mørket falder paa, og til det blir lyst om morgenen, skal der være lygter saavel ved avsperringen som ved aapne grøfter eller ansamlinger av jord, grus, sand, sten o. l., som kan genere færdselen.

§ 18. Vinder eller andre heise-indretninger, der benyttes utover offentlig gate, kai eller havnen, skal saavelsom deres tilbehør ha fornøden styrke og maa kun behandles av øvede og paalidelige folk. De maa altid være forsynt med forsvarlig stoppe-indretning.

§ 19. Naar opheising eller nedfiring av varer eller andet, rensning av tak eller takrender, maling eller oppudsning av hus, istandsættelse av tak eller andre mindre betydelige bygningsarbeider foretages utover eller ut til offentlig gate, skal der til advarsel for de forbigaaende langs husveggen paa forsvarlig maate opreises en eller flere avvisere av bord eller lægter for at angi, at færdselen sammesteds er forbundet med fare eller ulempe. Avvisere maa ikke anbringes lenger frem paa fortaaget eller henstaa lenger end nødvendig for vedkommende arbeide.

§ 20. Det skal inden byens grænser være forbudt at anvende pigtraad til gjærder. Dog kan pigtraad benyttes ovenover stakit i en høide over jorden av mindst 1,80 meter.

Forbudet gjelder ikke grundstrækninger paa »Aksla« indtil bygrænsen og heller ikke ubebygget strøk, hvor reguleringskommissionen efter ansøkning paa grund av ekstra-ordinære forhold maatte meddele speciel tilladelse.

Allerede opførte pigtraadgjærder, som ifølge nærværende § ikke er lovlige, maa ikke repareres med pigtraad.

Kapitel IV.

Om kjørsel, ridning og velocipedridning.

§ 21. Kjørsel eller ridning, hvorunder i denne vedtægt ogsaa forstaaes velocipedridning, maa ikke finde sted paa fortaag.

Magistrat og formandskap kan bestemme, at velocipedridning i parkanlæg eller i de mest befærdede gater eller offentlige pladser skal i det hele eller delvis være forbudt. Likeledes kan magistrat og formandskap paabyde, at kjørsel og ridning i enkelte gater eller paa enkelte steder kun maa foregaa i skridt.

Kjørende og ridende er pligtige til at iagttå behørig for- 9 septbr. sigtighed, hvilket især gjælder, naar der kjøres eller rides omkring gatehjørner eller i gateskjæringer.

Ut- og indad porter eller andre indkjørsler, over torv i torvtiden og paa steder, hvor mange mennesker er samlet, maa kun kjøres i skridt. Forøvrig maa inden bygrænsen intet sted kjøres eller rides hurtigere end i smaat trav. Herfra undtages brandvæsenets vogner, for hvilke enhver maa vike plads paa vei til brandstedet.

§ 22. Kjørende og ridende skal i tide varsko personer, som er foran dem paa veien. Møter en velocipedrytter en kjørende eller ridende, og denne enten varslar, eller hans hest viser tegn til skræk, skal velocipedrytteren stige av.

§ 23. Paa vinterføre er kjørende pligtige at anbringe bjelder eller klokker paa sine hester, saa at man i tilbørlig avstand kan høre deres komme. Det samme skal ogsaa iagttages ved bruk av hjulredskaper, som under kjørselen gjør liten støi.

§ 24. Ved velocipedridning i byens gater maa der kun rides promenaderidt med forsigtighet, ikke kapridt eller parforceridt.

Hver maskine skal være forsynt med bremse-apparat samt med klokke, hvorpaa ofte maa ringes, særlig naar gatehjørner passeres. Naar velocipeder benyttes, efter at mørket er indtraadt, skal de foran være forsynt med tændt lygte.

Forøvrig kan politiet med magistrats og formandskaps approbation foreskrive nærmere regler for benyttelse av velocipeder paa offentlig gate.

§ 25. Ingen maa kjøre eller ride imot eller ind i troppeavdelinger, liktog eller andre processioner, men enhver skal vike avveien for samme og, hvor passagen er trang, holde stille, saalænge til toget er passert.

Der maa heller ikke kjøres eller rides forbi saadanne tog, medmindre dette kan ske uten ulempe for de deri deltagende.

§ 26. Ingen maa kjøre med fler end 2 vogner eller andre kjøreredskaper fatsgjort til hverandre. 2 kjøretoier maa ikke kjøres eller holde ved siden av hinanden, og av ridende maa ikke fler end 2 ride eller stanse op side om side. Den kjørende maa ikke føre tømmerne, gaaende paa fortaaget.

Enhver kjørende og ridende pligter at stanse paa tegn av en politimand.

Intet kjøretøi maa være bredere end 1,80 m.

Tømmer, planker, bord eller lignende materialer maa ikke læsses paa kjærre eller vogn paa saadan maate, at materialerne indtar større bredde end kjøretøiets.

§ 27. Kjøreredskap med lass skal være forsvarlig læsset,

9 septbr. saa at det ikke er utsat for veltning eller for, at det paalæsede falder av, berører hesten eller jorden.

Heller ikke maa kjøreredschap overlæsses saaledes, at det ikke av den forspændte hest eller hester forsvarlig kan trækkes frem. Avlæsning av endel av lasten for at komme over et enkelt tungt sted kan ske. Dog maa det avlæssede ikke helligge længer end høist fornødent. Borttar lasset paa en haandvogn den fri utsigt, maa den ikke skyves, men trækkes. Slæder til befordring av lass paa sommerføre maa ikke benyttes.

§ 28. Hester maa ikke fores paa offentlig gate undtagen av pose.

§ 29. Ingen maa betro forspændt kjøretøi eller hest til nogen, som er beruset eller av andre grunde maa antages ikke at være istand til at styre hest. Personer i saadan tilstand kan politiet frata besiddelsen av hest og kjøretøi.

Personer under 15 aar maa ikke styre eller ha tilsyn med hest paa offentlig gate. Derfor maa heller ingen betro saadanne personer forspændt kjøretøi eller tilsyn med hest paa saadant sted.

§ 30. Ret til at holde paa holdeplads for person- eller varebefordring er betinget av politiets bevilling; dog kan denne naarsomhelst tilbakekaldes av politiet, dersom vedkommende ved daarlig behandling av sine hester eller paa anden maate gir grundet anledning til misnøie, saasom naar kjøretøiet ikke holdes i pyntelig og forsvarlig stand.

Ethvert kjøretøi, der benytter holdeplads, skal være forsynt med et av politiet opgit nummer, der anbringes bak paa kjøretøiet med mindst 5 cm. høie, sorte tal paa hvit grund.

Magistrat og formandskap bestemmer, hvor der skal være holdeplads.

Kapitel V.

Om hester og andre kreaturer samt om hunder.

§ 31. Det er forbudt at la hester eller fjærkræ gaa løse og at la andre kreaturer gaa uten bevogtning paa offentlig gate.

Dette forbud gjælder ogsaa hester paa private eiendomme, forsaavidt disse ikke er forsvarlig indhegnet eller hesten ikke er forsvarlig bundet.

§ 32. Ingen maa paa offentlig gate ride med fler end 1 haandhest eller føre fler end 1 hest ved siden av eller efter vogner eller andet kjøretøi. Heller ikke maa nogen lede eller kjøre fler end 2 løse eller fraspændte hester ad gangen. Fraspændte hester maa ikke slæpe drag eller skjæker efter sig.

Enhver hest, der rides, ledes eller kjøres fraspændt paa offentlig gate, skal være forsynt med bissel eller hodelag

(grime). Naar hesten ledes eller kjøres, maa det ikke ske 9 septbr. hurtigere end i smaat trav. Det samme gjelder, naar der rides med haandhest.

§ 33. Naar kreaturer føres gjennom gaterne, maa det ske under forsvarlig opsyn og saaledes, at dyrene ikke kommer op paa fortaag. Okser skal ledes enkeltvis i forsvarlig grime eller taug av voksen mandsperson.

§ 34. Ingen maa hidse hund paa nogen eller undlate at holde sin hund tilbake, naar den i hans paasyn anfaller mennesker eller dyr. Det er likeledes forbudt at tirre hunder eller hidse dem sammen.

§ 35. Naar hunder viser sig biske eller glupske eller har den vane at forulempe mennesker eller hester og kvæg ved at gjøre dem eller fare imot dem, skal eierne paa politiets forlangende holde saadanne hunder bundet eller forsynt med forsvarlig mundkurv.

Det samme gjelder om hunder, som politiet av hensyn til deres størrelse eller race finder at kunne være farlige.

Ingen maa holde hunder, som har for vane om natten at gjøre tute og derved forstyrre de omboendes ro. Tisper maa i løpetiden holdes inde.

Overtrædes disse bestemmelser, kan politiet foranstalte hunden optat og i stedets aviser fremlyse den, samt, hvis ingen eier inden 3 døgn indløser den, la den sælge eller dræpe.

Kapitel VI.

Om fredning av offentlige indretninger m. v.

§ 36. Ingen uvedkommende maa klatre op paa, tænde eller slukke de paa offentlig gate anbragte lygter eller uten i ildebrandstilfælde befatte sig med de offentlige brandsignalarapparater.

§ 37. I offentlige anlæg maa ingen gaa uten i de dertil bestemte ganger eller ta sæte utenfor disse.

§ 38. Ingen maa uberettiget sitte paa, bestige eller stige over de mot offentlig gate anbragte hegn eller gjærder. Det er heller ikke tillatt at klatre op i de i offentlig gate staaende trær.

§ 39. Paa kirkegaard maa ingen lek, kjøring eller ridning eller anden med hensyn til stedet upassende opførsel finde sted. Ingen maa trænge ind paa kirkegaarder til de tider, da adgangen holdes lukket eller stige over indhegningen. Det er forbudt der at medta hunder.

Klær maa ikke ophænges til tork paa byens kirkegaarder.

9 septbr.

Kapitel VII.

Om opslag av bekjendtgjørelser og skilter samt utstilling av varer.

§ 40. Bekjendtgjørelser angaaende teaterforestillinger, konserter, forevisninger og offentlige forlystelser, til hvilke vedkommendes tilladelse haves, kan foregaa ved opslag, naar den, paa hvis eiendom opslaget sker, dertil gir tilladelse. Dog skal et eksemplar av bekjendtgjørelsen samtidig med opslaget tilstilles politiet.

§ 41. Skilter, der borttar lys fra gatelygter eller er til hinder for færdselen, kan av politiet fordres borttat. Skilter skal være forsvarlig befestet og, forsaavidt de stikker frem foran husveggen, maa deres underkant ikke anbringes lavere end 2,5 m. over gaten. De skilter, som ikke svarer til disse forskrifter, blir at nedta inden tre — 3 — maaneder efter denne vedtægts ikrafttræden.

§ 42. Handlende eller andre næringsdrivende maa ikke uthænge varer utenfor sine utsalgssteder paa saadan maate, at deres utstilling medfører fare eller ulempe for færdselen.

Kapitel VIII.

Om torvhandel og benyttelse av byens torv.

§ 43. Magistrat og formandskap bestemmer, efterat politimesterens erklæring er indhentet, hvilke av byens offentlige pladser kan benyttes til torvhandel, hvilken handel paa hvert enkelt sted maa drives, og til hvilken tid den maa finde sted.

Ingen maa overtræde den saaledes trufne ordning ved at drive torvhandel med andre varer, til andre tider og paa andre offentlige pladser end tillatt.

§ 44. De, som indfinder sig paa torvene eller ved torvbryggerne for at falbyde varer, skal ordne sine utvalg paa den maate, som av politiet anvises dem, og i det hele iagttå de av politiet til ordens overholdelse givne forskrifter.

Den, der — skjønt paamindet — ikke efterkommer de givne forskrifter, kan av politiet bortvises fra torvet.

§ 45. Omsætning paa byens torv eller ved torvbryggerne av varer eller levnetsmidler, som ikke er av eget tilvirke, avl, opdræt eller fangst, maa ikke finde sted uten tilladelse av politimesteren, der saavidt omstændighetene tillater det, tildeler vedkommende torvplads og meddeler ham bevilling til torvhandel. Saadan torvplads utdeles fortrinnsvis til i byen fast bosittende personer.

§ 46. Adgang til at benytte torvene tilstedes paa de i §§ 43 og 44 anførte vilkaar:

- a) Uten avgift, saavidt pladsen til enhver tid tilsteder: Uten 9 septbr. bys personer til salg av fra landet indbragte skog- eller haveprodukter, vilde urter og bær eller andre derfra indbragte varer, som er frembringelser av egen husflid, (møbler undtat), jagt, fiskeri eller landbonæring, samt byens indvaanere til salg av produkter av egen husflid (møbler undtat) eller av egne eiendomme, utbytte av egen jagt eller eget fiskeri samt vilde urter og bær, som de selv har sanket eller latt sanke.

Vedkommende maa sælge selv eller ved personer av sin husstand.

- b. Mot avgift efter kapitel XII:

Kjøthandlere, fiskehandlere og andre, som anvises plads av politiet og av dette erholder tilladelse overensstemmende med § 45.

§ 47. Ingen maa lægge hindring iveien for den fri adgang til utsalgsstedene eller paa anden maate forstyrre handelen.

Magistrat og formandskap kan bestemme, at alle torvhandlers hester skal bringes bort fra torvet.

§ 48. Torvhandlere maa ikke kaste bedærvede varer eller andet avfald paa torvet.

Sløining av fisk paa byens torv, som ikke er cementert, er forbudt. Sløiningen maa kun ske i tætte og rummelige baljer.

§ 49. Ingen sælger maa ta ophold paa torvet med sine varer tidligere end 1 time før den til handelen bestemte tid. Inden $\frac{1}{2}$ time efter torvtidens utløp maa alle varer saavelsom transportredskaper, bord, kurver eller lignende, som er benyttet til handelen, være fjernet fra torvet.

Kapitel IX.

Om offentlige bevertningssteder.

§ 50. Enhver, der driver restauration eller anden offentlig bevertning med spise- eller drikkevarer, skal, saavidt det staar til ham, sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet forefalder, som strider mot orden eller sømmelighet.

§ 51. Ingen maa paa et offentlig bevertningssted gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende adfærd, hvorved andre gjester, verten, dennes familie eller tjenere fortrædiges, eller andre av husets beboere eller omboende forstyrres, ei heller i andre maater vise en uanstændig eller forargelig opførsel.

§ 52. Offentlige bevertninger og forlystelsessteder skal holdes lukket fra kl. 11 aften til kl. 6 morgen, og maa i denne

9 septbr. tid ingen bevertning finde sted og ingen gjester indlates eller opholde sig paa slike steder.

Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder for bevertning av reisende og spisegjester i hoteller og andre natteherberger i den nævnte tid av døgnet.

Det skal være overlatt politiet saavel ved enkelte leiligheter at gi speciel tilladelse til at lukke sildigere og aapne tidligere som at meddele lignende almindelig tilladelse til bevertningssteder, hvor tilladelsen ikke antages at ville bli misbrukt

Omvendt kan politiet i alle tilfælde, hvor det finder, at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden, paabyde lukning kl. 9 aften.

Politiet kan derhos paabyde lukning kl. 9 hver aften av offentlige steder, hvor der findes nogen til forlystelse anbragt indretning, f. eks. keglebane, hvis benyttelse foruroliger naboer og omboende.

Saadan av politiet meddelt tilladelse, som i denne § nævnt, kan til enhver tid og uten opsigelse eller varsel tilbakekaldes.

Ved forskriftene i denne § gjøres ingen forandring i de om tiden for salg og skjænkning av brændevin, øl, frugtvin og mjød gjældende bestemmelser.

Kapitel X.

Om orden ved offentlige forestillinger og andre præstationer.

§ 53. Tilladelse til at gi konserter og dramatiske forestillinger samt forevisninger eller forestillinger av det i §§ 1 og 4 i lov av 22 mai 1875 omhandlede slags meddeles av politiet.

Negtelse av tilladelse til at gi forestillinger av de i lov av 22 mai 1875 § 1 nævnte slags m. v. kan indankes for amtmanden.

De her omhandlede tilladelser kan av politiet eller i tilfælde amtmanden naarsomhelst tilbakekaldes.

§ 54. Naar tilladelse er git nogen til at gaa omkring og opføre musik, forevise kunster og seværdigheter eller andet, maa saadant dog ikke uten særskilt tilladelse av politiet ske paa offentlig gate.

Likesom det er en selvfølge, at enhver eier eller leier av eiendom kan forbyde deslike personer sammesteds at utføre de nævnte præstationer m. v., saaledes skal ogsaa i tilfælde av sygdom eller av anden gyldig grund enhver beboer i nærheten være berettiget til at forlange, at den, der utfører musik eller stoiende præstationer av nævnte art, fjerner sig i tilbørlig avstand.

§ 55. Enhver, hvem tilladelse til at gi dramatiske fore- 9 septbr. stillinger eller andre offentlige præstationer er meddelt, skal efterkomme de regler, som politiet maatte foreskrive til ordens overholdelse. Han skal sørge for, at de forestillinger, der opføres, og de præstationer m. v., der forevises, ikke er av uanstændig indhold. Dersom en forestilling eller præstation viser sig at være av usedelig eller iøvrig strafbart indhold, saavel som naar en saadan avholdes eller gives uten tilladelse, kan politiet avbryte samme, og er de tilstedeværende pligtige til at efterkomme politiets anmodning om at begi sig bort.

§ 56. Ved offentlige forestillinger eller andre forlystelser skal de besøkende iagttå sømmelighet og orden, og maa de ikke ved støien, banken, vedholdende bifalds- eller mishagsytringer eller paa anden maate hindre eller avbryte forestillingen eller forlystelsen eller forstyrre andre deltagere i nydelsen derav. Lydelige meningsytringer under eller ved slutningen av offentlige forestillinger maa ikke vedvare, efter at et 3 ganger gjentatt lydelig signal er git til deres ophør.

§ 57. I avgift av de i lov av 22 mai 1875 §§ 1 og 4 omhandlede forestillinger og forevisninger svares til kommune-kassen fra kr. 2,00 til kr. 50,00 efter politimesterens bestemmelse for hver forestilling, hvilken avgift erlægges paa politikkammeret forskudsvis til tid, som av politimesteren bestemmes, Med det inkomme forholdes efter § 65 i. f.

Kapitel XI.

Om den offentlige renlighet.

§ 58. Enhver, der eier grund eller bygning, som støter til offentlig gate, er pliktig at besørge gatefeiningen med, hvad dertil hører, utenfor sin eiendom — i gaterne indtil midten av kjørebanen og paa offentlig plads indtil 6,25 m.s avstand fra sin grund.

Til gatefeiningen hører ogsaa rengjørelse av fortaaget og rendestenen med deri anbragte rister for kloaksluk.

§ 59. Feining foretages hver lørdag eller, om det er helligdag, dagen forut og ellers, naar særegne omstændigheter gjør det nødvendig efter særlig paalæg av politiet.

§ 60. I tørt veir uten frost oversprøites fortaag og gate saa tilstrækkelig med vand, at feiningen ikke foraarsaker støv.

Med hensyn til kloakslukene maa det paasees, at der ikke ved feiningen tilføres dem faste urenligheter eller om vinteren fast sne eller is.

§ 61. Naar det av politiet paabydes, skal den, hvem feiningen paahviler, ryddiggjøre fortaag for sne. Likesaa har den

9 septbr. feiningsspligtige efter politiets paabud at bortføre is og svull fra fortaaget.

Det bortskaaffede kan efter politiets nærmere bestemmelse enten utjevnes over kjørebanelen eller henlægges langs rendestenen.

§ 62. Det er forbudt paa offentlig gade at henkaste eller henlægge urenlighet, papir eller andet affald, glas, appelsinskal eller lignende.

Kapitel XII.

Angaaende avgift av visse næringer.

§ 63. Fra den tid nærværende vedtægter træder i kraft, skal efternævnte næringsdrivende erlægge i særlig avgift til bykassen:

A. De, som søger erhverv ved utlaan paa 80 kr. og derunder mot haandfaat pant eller ved kjøp av rørlig gods mot gjenløsningsret, forsaavidt kjøpesummen ikke overstiger den anførte grænse —, 100 kr. aarlig. Denne bestemmelse kommer ikke til anvendelse paa Norges Bank, Aalesunds kreditbank, Aalesunds landmandsbank og Aalesunds sparebank, forsaavidt disse indretningers virksomhet maatte gaa ind under betegnelsen.

B. De, som holder sangerhus, 200 kr. aarlig.

C. De, som holder offentlig dans:

1. For hvert almindelig ball fra 10 til 40 kr.
2. For hvert kostumebal 40 kr.
3. For hver maskerade fra 40 til 80 kr. efter politimesterens nærmere bestemmelse.

D. De, som driver handel med brukte eller kasserte gjenstande, kr. 25,00 aarlig.

E. De, hvem der til utøvelse av deres bedrift anvises plads paa byens torv eller andre offentlige pladser og gater:

1. Vognmænd til befordring av personer, gods eller varer: for hver hest kr. 15,00 aarlig.
2. Vognmænd til befordring av gods og varer: For hver hest kr. 10,00 aarlig.
3. Til befordring med automobil: For hver automobil med plads for indtil 5 personer kr. 15,00, for et større antal personer kr. 30,00 aarlig.
4. Slagtere og andre kjøthandlere kr. 50,00 aarlig.
5. Smør-, ost- og andre fetevarerehandlere, handlende med levende eller slagtede fjærkreaturer, poteter, vildt, grønnsaker, frugt, bær og blomster — maanedlig kr. 2,00, aarlig kr. 15,00.
6. Opkjøpere, der driver handel med fisk, maanedlig kr. 6,00, aarlig kr. 40,00.

Erholder nogen av de i denne § omhandlede næringsdri- 9 septbr.
vende, for hvem avgiften er bestemt aarlig, bevilling meddelt
i aarets løp, beregnes avgiften for det hele aar, hvis bevillingen
utstedes før 1 juli, men kun for det halve aar, hvis den
utfærdiges senere.

Magistrat og formandskap er berettiget til under særegne
omstændigheter at indrømme de under litra D. nævnte nærings-
drivende avgiftsfrihet.

§ 64. Den bevilling, som de i foregaaende § omhand-
lede næringsdrivende skal erhverve av politiet, meddeles ikke
for længere tid end et aar ad gangen, men kan for saadant
tidsrum igjen fornyes ved paategning. Den skal derhos inde-
holde, at politiet, naar dette finder, at bevillingen misbrukes,
straks kan tilbakekalde den, samt at den i intet tilfælde kan
overføres paa nogen anden.

§ 65. Alle de bestemte avgifter betales forskudsvis. Den
aarlige avgift erlægges i 2 terminer, hver gang med det halve,
den ene halvdel ved bevillingens utfærdigelse eller fornyelse og
den anden halvdel inden utgangen av den paafølgende juni eller
december maaned. Hvis ikke avgiften i rette tid erlægges,
bortfalder bevillingen, uten at vedkommende fritages for avgif-
tens utredelse. Næringsens ophør formedelst dødsfald, bevillingens
forbrytelse eller andre grunde bevirker ingen tilbakebeta-
ling av eller fritagelse for den løpende termin. De for offent-
lig dans bestemte avgifter indbetales ved tilladelsens meddelelse.
Samtlige avgifter indbetales til politimesteren, som for hver
maaned har at avlægge regnskap og samtidig at tilstille kær-
neren de i samme tidsrum oppebaarne avgiftsbeløp.

Kapitel XIII.

Om kontrol med visse næringsdrivende.

§ 66. De i § 63, litra A, nævnte næringsdrivende skal
være forpligtet til angaaende de dersteds omhandlede transak-
tioner at føre en paginert, av politiet autorisert protokol, hvori
samtlige laan og kjøpslutninger indføres i tidsfølgende orden
under angivelse av nummer, datum, laantagernes eller sælgernes
fulde navn, stilling og bopæl, laanets eller kjøpesummens stør-
relse, pantsætningens eller handelens gjenstand, de betingede
renter og laanets forfaldstid.

§ 67. De pantsatte eller kjøpte gjenstande skal forsynes
med det nummer, hvorunder de er indført i protokollen, og kun
opbevares paa de steder og i de rum, hvor forretningen drives,
og skal, likesom protokollen, naarsomhelst paa forlangende fore-
vises for politiet.

9 septbr. § 68. Hvad der i §§ 66 og 67 er bestemt, skal ogsaa gjælde for de næringsdrivende, som driver handel med brukte eller kasserte gjenstande. I fortegnelsen over de kjøpte eller til salg mottagne gjenstande skal ogsaa anføres datoen, naar de sælges, samt kjøpernes navn og adresse. Gjenstandenes forsyning med nummer kan dog med politiets tilladelse undlates, naar samme paa grund av gjenstandenes art ikke bekvemmelig kan ske. De steder og rum, hvor forretningen drives, er til enhver tid politiets kontrol undergit.

§ 69. Den handlende eller den handlendes medhjælpere maa ikke kjøpe eller motta til forhandling brukte eller kasserte gjenstande av personer, som er under 16 aar, eller av berusede personer eller av ukjendte personer, der ikke paa betryggende maate kan legitimere sig.

§ 70. De indkjøpte eller til salg mottagne gjenstande maa ikke avhændes, forandres, smeltes eller tilintetgjøres før 14 dage, efterat de kom i den handlendes besiddelse.

§ 71. Politimesteren kan fra bestemmelserne i §§ 66, 67, 68 og 70 fritage personer, som kun handler med brukte klær.

Kapitel XIV.

Forskjellige bestemmelser.

§ 72. Dampskibe, som henligger ved byens offentlige eller private brygger eller kaier, eller som befinder sig paa byens indre havn, maa ikke benytte sirene, ei heller i tiden fra kl. 12 nat til kl. 6 morgen damppe til signal for avgang eller i andre seilasen uvedkommende øiemed.

§ 73. Det skal være politiet overlatt at forsyne personer, som paa offentlig gate eller havnen søker erhverv ved i en eller anden henseende at tilbyde publikum sin tjeneste, med skilt eller andet merke til tegn paa, at de dertil av politiet er godkjendt, og med den følge, at personer, som uten berettigelse benytter saadant merke, derved forfalder i straf for overtrædelse av denne vedtægt. Politiet har at utfærdige de nærmere bestemmelser og regler, der findes fornødne til ordningen av den i denne § nævnte bedrift, dog med den indskrænkning, at de nødvendige takster fastsættes av magistrat og formandskap i forening med politimesteren, for fløtmænds vedkommende efter konferanse med havnestyret.

§ 74. Naar nogen undlater, hvad der ifølge denne vedtægt paahviler ham, kan politiet foranstalte det pligtige utført eller træffe fornøden foranstaltning til at forhindre, at forsømmelsen avstedkommer skade.

Omkostningene hermed blir, likesom de omkostninger, der foranlediges ved foranstaltninger, som av politiet træffes for at

forhindre forberedte eller stanse endnu ikke fuldførte handlinger, 9 septbr. der ved vedtægten er forbudt, eller for at rydde avveien ulemper, der er foranlediget ved brud paa denne vedtægt, at refundere kommunen av den skyldige.

§ 75. Overtrædelse av nærværende vedtægts bestemmelser, samt av de i henhold til disse givne paabud, forsaavidt tilfældet ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, straffes med bøter fra 1 til 5000 kr., der tilfalder statskassen.

§ 76. Nærværende vedtægt træder i kraft 2 maaneder efter dens indtagelse i Lovtidendens 1ste afdeling. Fra samme tid ophæves:

1. Beslutning fattet av Aalesunds formands- og repræsentantskap i møte 3 oktober 1872, approbert ved kongelig resolution av 9 november 1872 med forandring, vedtat av kommunestyret 26 oktober 1876, approbert ved kongelig resolution 2 december 1876.
2. Politivedtægt for Aalesund, vedtat ved kommunestyrebeslutning av 26 juni 1893, approbert ved kongelig resolution av 14 september samme aar.
3. Midlertidig politivedtægt, vedtat av Aalesunds kommunestyre den 25 januar, approbert ved Kronprinsregentens resolution av 27 mars 1905.
4. Vedtægt angaaende anvendelsen av pigtraad til gjærder, vedtat av Aalesunds kommunestyre 23 september 1901, approbert ved kongelig resolution av 16 november samme aar.
5. Sundhetsforskrifter for Aalesund, approbert ved kongelige resolutioner av 3 juni og 8 november 1893, samt 2 november 1904, forsaavidt angaar § 1, 1ste og 2det punktum.
6. Kongelig resolution av 27 november 1875.

Kongelig resolution

av 9 september.

9 septbr.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Lavangens herred, Tromsø amt, under 30 december 1909 og 11 juli 1910 fattede beslutning til politivedtægter, som, forsaavidt angaar dette herred, skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 13 december 1902 stadfæstede politivedtægter for Ibbestads herred, hvorfra Lavangens herred er utskilt ved kongelig resolution av 18 september 1906:

- 9 septbr. 1. Paa offentlig vei eller sted, hvorunder i denne vedtægt er indbefattet enhver for almindelig færdsel bestemt eller almindelig befærdet vei eller sted, maa sammenstimlen av folk, slagsmaal, skriken eller anden voldsom eller uanstændig adfærd ikke foregaa. Kortspil, kjælke-akning, sneballkastning eller lek maa heller ikke finde sted paa saadanne veier eller steder.
2. Paa offentlig vei eller sted maa uvorren kjørsel og ridning ikke foregaa. Under møte eller under forbikjørsel med mennesker maa særlig forsigtighet iagttages. Paa vinterføre og i mørke maa hester være forsynt med bjelder eller kjøretøiene med lygter, som lyser fremover.
3. Paa offentlig vei eller sted maa ikke foregaa handel, utsalg eller utskjænkning av berusende drikke, dans eller forevisning av noget slags.
4. Der maa heller ikke paa eller over offentlig vei avfyres skud, opsendes fyrverkeri eller avbrændes eksploderende gjenstande og ikke kastes med sten, saa veifarende hindres eller utsættes for skade. Ved minering i nærheten av offentlig vei maa nødvendig forsigtighet iagttages. Det samme gjelder minering i nærheten av bebodd hus.
5. Paa eller ved offentlig vei maa hester ikke sættes bundet saaledes, at den almindelige færdsel hindres. De maa heller ikke forlates uten at være forsvarlig bundet eller bevogtet.
6. I havnegang, som støter til offentlig vei, maa hingster eller olme kreaturer være forsvarlig bundet eller bevogtet, medmindre havnegangen er forsynt med saa høit og sterkt gjærde, at dyrene ikke kan springe over eller trænge igjennem.
7. Trær ved offentlig vei eller i offentlige anlæg maa ikke beskadiges. Heller ikke maa gjenstande, anbragt av det offentlige til nytte eller pryde, samt husvægger eller hegn langs offentlig vei skades eller tilsmudses.
8. Ingen maa uten fyldestgjørende grund banke paa anden mands væg, dør eller vindu, ringe paa husets klokke eller i det hele foreta handling, som kan forstyrre eller skræmme husets beboere.
9. Enhver, som driver restaurationstrafik, skal, forsaa vidt det staar til ham, sørge for, at der i hans lokaler intet foregaar, som strider mot sømmelighet og god orden.
10. Offentlige bevertnings- og forlystelsessteder skal være stengt fra kl. 8 aften dagen før søn- og helligdage til den paafølgende hverdags morgen kl. 8 og ellers om hverdage fra kl. 12 aften til kl. 6 morgen. Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder for, at reisende kan bevertes i hoteller og andre bevertningssteder ogsaa i de undtagne tider.
11. Ingen maa paa offentlig bevertningssted vise uan-

stændig eller forargelig opførsel eller gjøre sig skyldig i vold- 9 septbr. som eller støiende adfærd, saa at gjester, verten, hans familie og betjening eller omboende forulempes eller fortrædiges.

12. Offentlige forestillinger eller forevisninger maa kun finde sted med politiets tilladelse og mot en avgift til herredskassen av fra 2 til 10 kroner for hver gang efter politiets nærmere bestemmelse. Herfra undtages konserter og saadanne forestillinger eller forevisninger, som foretages i veldædig eller almennyttig øiemed. Offentlige sammenkomster til dans eller anden forlystelse maa kun finde sted med tilladelse av politiet, som kan paabyde, at sammenkomsten skal ophøre efter kl. 10 aften. Hvis nogen driver saadan virksomhet som næring, har han at betale avgift, som ovenfor anført.

13. Hunder, som viser sig biske, eller som har til vane at forulempe folk eller hester ved at gjø eller fare mot dem, skal eieren holde bundet eller forsynt med mundkurv. Hunder maa ikke tages med til kirke eller offentlige sammenkomster.

Hunder, hvis eier ikke kjendes, eller som uten særskilt tilholdssted løper om paa egen haand, kan indesperres av politiet og efter forgjeves lysning i offentlig tidende 14 dage efter av politiet dræpes eller sælges. Tisper skal holdes hjemme i løpetiden.

14. Overtrædelse av nærværende vedtægters bestemmelser paatales av det offentlige og blir, saafremt tilfældet ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at anse med bøter efter loven.

Kongelig resolution

av 9 september.

9 septbr.

I henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Dyrøy herred i Tromsø amt under 16 juli d. a. fattede beslutning om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl — dog med en enkelt forandring.

Den approberte beslutning er saalydende:

»I henhold til lov av 8 mai 1900 § 3 skal det meddeles ordføreren i helseraadet, naar en tæringssyk forandrer bopæl. Pligten til at gi meddelelse om en saadan flytning skal paa hvile eieren av det hus, hvorfra den syke flyttes. Hvis eieren ikke selv bor i huset, paa hviler denne pligt den, som paa eierens vegne har tilsyn med huset«.

9 septbr.

Kongelig resolution

av 9 september.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa de av herredsstyrerne for Aals og Hols herreder, Buskeruds amt, henholdsvis under 30 december 1909 og 30 mai 1910 samt 7 februar og 22 juni 1910 fattede beslutninger om almindelige sundhetsforskrifter for herredene.

II. De ved kongelig resolution av 13 december 1900 og 12 januar 1901 approberte almindelige sundhetsforskrifter for Aals og Hols herreder ophæves fra den dag, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

De nye forskrifter er saalydende:

§ 1. Ved flytning eller opførelse av hus skal nærmest-boende medlem av helseraadet underrettes og følgende bestemmelse overholdes:

a. Beboelseshus og matbod skal ligge i en avstand av ikke under 9 meter fra stald, fjøs, grisehus og vandhus eller rum, hvori smaafæ og høns holdes. Nyt hus maa ikke sættes op, saa det tar bort sollyset fra et andet vaaningshus.

b. Grunden under beboelseshus skal være vel avgrøttet, matjorden borttat og huset sættes paa undermur av sten; muren skal være forsvarlig tæt og paa laveste sted mindst 30 cm. over bakken. I kjældermuren skal der være mindst 2 — to — luftkanaler.

c. I ethvert nyt opført hus skal rummene mindst ha en høide fra gulv til himling av $2\frac{1}{2}$ meter. Der skal være et tilstrækkelig antal vinduer, hvorav mindst 1 — ett — skal kunne aapnes. I ældre hus skal »hægteglas« anbringes. Gulvet skal være tæt og trækfrit.

§ 2. For hvert beboelseshus skal findes et ordentlig vandhus; dette maa ikke lægges nærmere alfar vei end 9 meter. Bingen skal tømmes mindst 1 — én — gang om aaret, men ellers saa ofte dette av helseraadet bestemmes for paakommende tilfælde; ved paastrøing av jord, torvstrø o. l. skal unødig stank holdes borte.

§ 3. Brønd, opkomme, bæk eller elv, hvorfra man henter vand til mat, drikke eller vask, maa ikke forurenses eller ha tilsig fra stald, fjøs, vandhus eller fra ansamling av urenligheter som f. eks. kjøkkendynger.

§ 4. Avfald fra husholdningen, feieskarn, menneskers utømmelser, gjødsel, skyllevand eller anden urenlighet maa ikke

henkastes utenfor indgangsdørene, ved husets mur eller vinduer, 9 septbr. men maa bringes til et sted, hvorfra der ikke kan komme tilsig til matvand, drikkevand eller vaskevand; heller ikke maa slike ansamlinger lagres ved alfar vei, men saapas unda, at stank og tilsig ut paa veien undgaaes.

§ 5. Selvdøde dyr, dyr, som er slagtet paa grund av sygdom, og som ikke kan benyttes, skal enten brændes op (hvis helseraadet saa bestemmer det) eller graves ned saa dypt, at der hverken utbreder sig stank eller kommer tilsig til drikke-, mat-, vaskevand, eller at de kan opgraves av andre dyr og saaledes bli liggende i dagen og derved utbrede stank. Slagteavfald skal henlægges saaledes, at det ikke generer ved stank eller paa nogen maate kan forurense vand til mat, drikke eller vask.

§ 6. I beboelsesrum, som daglig brukes, bør helst peis findes. Hvor der er peis, men denne er tettet til, og hvor koke-ovn brukes, maa der sørges for, at kokedampen opfanges av en dampfat, og at dampen ledes ut i fri luft. Matvarer bør helst ikke henstaa i beboelsesrum, men opbevares i egne matrum eller i skap eller hylder med tette dører eller forhæng.

§ 7. Salg av bedærvede eller sundhetsskadelige næringsmidler og bruksgjenstande kan forbydes av helseraadet, som har ret til at kræve utlevert prøver naarsomhelst, og som i tilfælde besørger varerne tilintetgjort paa eierens bekostning.

§ 8. Finder helseraadet noget hus eller forsamlingslokale sundhetsskadelig av en eller anden grund — f. eks. paa grund av urenlighet, fugtighet, trækfuldhet, overfylding, daarlig ventilation o. l. — kan helseraadet fordre manglerne rettet inden en viss given frist, i tilfælde negte rummets eller husets benyttelse, indtil manglene er rettet.

§ 9. Bohave, gangklær og sengklær, som har tilhørt nogen, som er død av smitsom sygdom, eller fra hus, hvori der er smitsom sygdom, maa ikke overtages av andre, før de er desinfisert og behandlet paa den maate, som helseraadet foreskriver.

§ 10. Barn, som antages til gjætning, skal være forsynt med passende klær, deriblandt regnfrak.

§ 11. I handelsboder og andre steder, hvor folk ofte samles, skal gulvene vaskes hver dag. Feining av gulvene tiltales ikke, medmindre gulvet først er overdynket med rent vand, saa al støving under feiningen undgaaes.

Hvor matvarer forhandles, skal det sørges for, at disse ikke forurennes. Enten skal matvarerne være anbragt i skap med tette dører eller i hylder med forhæng, og disse skal holdes rene.

I hver handelsbod skal der være anbragt et passende antal spyttbakker, som skal rengjøres hver dag.

9 septbr. Ved tydelige plakater, opslaat baade inde i og utenfor handelsbodene, skal enhver kunne se, at spytning paa gulvet paa det strengeste er forbudt.

Fotskraper skal være anbragt utenfor hver handelsbod.

§ 12. Overtrædelser av disse forskrifter likesom andre forhold, som kan kunne befryktes at ha en i sanitær henseende skadelig indflydelse, pligter helseraadets medlemmer at melde til helseraadets ordfører, som i tilfælde bevirker paatale efter lovgivningen.

§ 13. Helseraadet kan under visse forhold gi tilladelse til, at der avvikes fra foranstaaende bestemmelser, naar der herom indsendes skriftlig andragende.

9 septbr.

Kongelig resolution

av 9 september.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av Bergs herredsstyre, Smaalenenes amt, i møte 28 juni 1910 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om ordning av meddelelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning — dog med en enkelt forandring.

II. De sundhetsforskrifter for Bergs herred, som blev approbert ved kongelig resolution av 10 december 1887 og 19 mars 1898 ophæves fra den tid, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

De nye sundhetsforskrifter m. v. er saalydende:

§ 1. Beboelseshus, som herefter opføres eller flyttes, skal sættes paa tør og vel avgrøftet grund, hvorfra matjorden er ført bort. Grundmuren skal være tæt, og hvor der ikke er kjælder, forsynt med mindst 2 trækul, og den maa ha en mindste høide av 30 cm.

§ 2. Ethvert til beboelse bestemt værelse, som herefter indredes fra nyt av, skal ha en høide av mindst 2,50 m. fra gulv til loft og være forsynt med mindst 1 opslagsvindu.

Et saadant vindu skal anskaffes ogsaa i ældre beboelsesrum inden 3 maaneder efter disse vedtægters approbation.

§ 3. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt med et mellemlag av en hensigtsmæssig, tør fyld.

§ 4. I beboelseshus maa ikke koke-ovn benyttes, medmindre der er anbragt en indretning til at opfange og bortlede den ved kokningen opstaaede damp.

§ 5. Helseraadet kan forbyde beboelse av hus eller væ- 9 septbr. relser, der av mangel paa lys eller luft eller ved fugtighet, urenlighet eller overfyldning av mennesker befindes at være skadelige for sundheten, indtil manglene er avhjulpet.

§ 6. Paa veier og i mellemrummene mellem husene og paa gaardspladsene maa der ikke ophopes søppel eller anden urenlighet; men de maa til enhver tid holdes mest mulig rene og lugtfrie.

Hvor forholdene begynner at bli bymæssige, kan der paa-bydes anvendelse av søppelkasse.

§ 7. Stald, fjøs, grisehus og lignende, som herefter op-føres, skal være minst 5 meter fjernet fra vaaningshus og fra ethvert rum, som benyttes til tilberedelsessted eller opbevarings-sted for matvarer.

Denne paragraf gjelder ikke, hvor forholdene begynner at bli bymæssige; men stald, fjøs, grisehus og lignende maa ikke ha væg eller tak fælles med vaaningshus, matbod eller tilbere-delsessted for matvarer.

§ 8. Til ethvert vaaningshus eller for hver opsidder paa en gaard og paa steder, hvor der jevnlig samles et større antal mennesker, skal der være et vandhus og til bygninger, der er bestemt til beboelse eller ophold for et større antal mennesker, skal der være et vandhus for hver 20 mennesker, der kan an-tages at benytte samme.

Vandhus maa ikke ha væg eller tak fælles med vaanings-hus eller matbod, heller ikke ha avsig til nogen saadan bygning eller til offentlig befærdet vei eller til inntak for mat- eller drikkevand. Det skal derhos anbringes saaledes, at det gene-rer nabo minst mulig.

Det skal tømmes saa ofte, at overfylding ikke finder sted, og der skal ved hensigtsmæssige strømidler sørges for, at der opstaar saa liten stank som mulig.

Hvor forholdene begynner at bli bymæssige, f. eks. paa Kokkehaugen og i Sponvigen, skal der ved nybygninger, og hvor helseraadet forlanger det, tillike ved ældre bebyggelse istand-bringes tette murede binger eller tette avskjæringer til at opta urin og ekskrementer fra dyr og mennesker. Saadanne binger skal ha en avstand av 1,5 meter fra nabo-eiendom, gate eller vei og maa ikke ha uttak til nabo, gate eller vei.

Det er forbudt paa strækningen mellom Femsjøen og Fredrikshald at indrette avløp til elv eller bæk fra kompost eller gjødselbinge; likesaa fra lokum, medmindre der anlægges et av helseraadet godkjendt renseanlæg som mellemlid.

§ 9. Medfører næringsbruk eller bedrifter stank eller skadelige utdunstninger eller forurensninger, skal vedkommende eier eller bruker være forpligtet til at rette sig efter de be-stemmelser, som helseraadet paalægger til fjernelse av ulemperne.

9 septbr. § 10. Gjødningsstoffer eller ildelugtende avfald fra husholdningen maa ikke henkastes i dyng eller kompost nærmere vaaningshus end 10 meter, og der maa ikke være avsig fra den til steder, hvorfra mat- eller drikkevand hentes eller til vaaningshus, matbod, nabo eller vei. Saadanne ansamlinger skal dækkes med jord.

§ 11. Brønder eller vandbeholdere, hvorfra mat- eller drikkevand tages, skal holdes fri for forurensninger av ethvert slags, saasom ved tilsig, vask o. s. v. Det samme gjelder bæk eller elv, hvorfra mat- eller drikkevand tages.

§ 12. Helseraadet kan forbyde salg av bedærvede eller sundhetsskadelige føde- og drikkevarer samt av andre varer, der kan medføre skade for sundheten og i fornødent fald paa- byde deres tilintetgjørelse.

Helseraadet er berettiget til at faa utlevert de til undersøkelsen nødvendige prøver.

§ 13. Slakterier og pølsemakerier skal være forsynt med vandtæt gulv av mursten eller beton, og vegger og tak skal være tette, glatte og oljemalt.

Størst mulig renlighet skal iagttages, og alt avfald skal hver dag fjernes. Det er ikke tillatt at indrette binger under slagteriet.

Ophængt kjøt skal henge frit fra væggen.

§ 14. Utsalgssteder, tilberedningssteder og opbevaringssteder for matvarer, saasom kjøt, fisk, melk, brød o. s. v. skal stedse holdes rene og godt utluftet og maa ikke benyttes til soverum eller til kjøkken.

§ 15. Naar en av tuberkulose i smitsom form lidende person forandrer bopæl, skal skriftlig anmeldelse om flytningen sendes til helseraadets formand av den, fra hvem den syke flytter.

§ 16. Avvikelser fra ovenstaaende vedtægter kan under særegne omstændigheter tilstedes med helseraadets tilladelse.

§ 17. Det paaheviler helseraadets medlemmer at paa- se disse vedtægter overholdt og i tilfælde av overtrædelse at gjøre anmeldelse til helseraadets formand, som i fornødent fald skal foranledige overtrædelsen paatalt efter loven.

9 septbr.

Kongelig resolution

av 9 september.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommis- sioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herrestyret for Herlø herred i Søndre Bergenhus

amt fattede beslutning om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sykdommes utbredelse — dog med en enkelt forandring.

Den approberte beslutning er saalydende:

§ 1. Ved optræden av sygdomstilfælde, som der kan være grund til at tro er av ondartet smitsom beskaffenhet, skal den husbonde eller husfar, som har at gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, saavidt som omstændighetene tillater.

Avsondringen maa omfatte ikke alene den syke selv, men ogsaa den eller dem, der pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstande, som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dage forut for sykdommens utbrud.

Fødevarer maa ikke opbevares i det rum, hvor den syke opholder sig.

§ 2. Indtil læge er kommet tilstede og har meddelt nærmere forskrifter, maa samkvem mellem det sted, hvor sygdommen er optraadt, og andre steder indskrænkes til det mindst mulige. Navnlig maa personer, der hører til samme husstand som den syke, ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av et større antal mennesker. Uvedkommende personer maa ikke tilstedes adgang til det rum, hvor den syke opholder sig.

Sammenkomster i selskabelig eller andet øiemed, der ikke er uopsættelig, maa ikke avholdes i det smittede hus eller paa dets gaardsplads.

§ 3. Naar læge er kommet tilstede, kan han foreløbig træffe de anordninger og forføjninger med hensyn til avsondring av den syke og hans omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstande, som sykdommens beskaffenhet paakræver og omstændighetene tillater.

Det maa overlates til lægens skjøn efter omstændighetene at meddele forskriftene i skriftlig form. De maa i hvert fald nøie efterkommes og er gjældende, indtil de tilbakekaldes av lægen selv eller ophæves av sundhetskommisjonen eller dens ordfører.

§ 4. Forsaavidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sykdommen er optraadt, maa dette ophøre, indtil tilladelse er meddelt av den tilkaldte læge.

§ 5. Barn fra den husstand, hvor sykdommen er optraadt, maa ikke søke skole, forinden tilladelse er meddelt av den tilkaldte læge. Forsaavidt sykdommen optræder i lærerens

9 septbr. husstand, og han bor i samme hus, hvor skolen holdes, maa denne lukkes, indtil lægen har avgit nærmere bestemmelse.

§ 6. Saasnat meddelelse om de indtrufne sygdomstilfælde og de i anledning av samme trufne forføininger er indløpet til sundhetskommisjonens ordfører, har denne at træffe de videre forføininger, som efter tilfældets beskaffenhet er fornødne.

§ 7. Overtrædelse av bestemmelserne i foranstaaende §§ eller av de med hjemmel av samme givne forskrifter straffes efter den til enhver tid gjældende lovgivning.

9 septbr.

Kongelig resolution

av 9 september.

I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av bystyret for kjøpstaden Horten under 24 mars og 19 mai 1909 samt 9 mars og 18 juli 1910 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden kjøpstaden med Karljohansvern og om ordningen av meddelelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning.

II. De ved kongelig resolution av 3 december 1892 approberte sundhetsforskrifter for kjøpstaden med Karljohansvern ophæves fra den tid, ovenomhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

De nye sundhetsforskrifter m. v. er saalydende:

Om den offentlige renlighet.

§ 1. Renhold av byens torv, offentlige pladser og haller samt gater med fortaag og rendestener foretages saa ofte, som helseraadet finder det paakrævet.

§ 2. Enhver huseier maa holde sit gaardsrum rent og frit for stank. Feieskarn, kjøkkenavfald, skyllevand og anden urenlighet maa ikke utkastes paa veier, gater, strandbredder eller offentlige pladser, likesom heller ikke ildelugtende substanser maa henlægges paa disse steder.

Bankning og rystning av tepper, sengklær o. l. maa ikke foregaa utover offentlig gate eller nedad trappeganger. Ethvert hus skal være forsynt med en eller flere tætte kasser med laag (søppelkasser), hvori alt ikke flytende avfald anbringes. Tømning av disse kasser foretages saa ofte, at overfyldning og stank

undgaaes, og ellers saa ofte helseraadet maatte bestemme og 9 septbr. paa dertil anviste steder.

Helseraadet kan paabyde forandring i søppelkassernes anbringelse, samt forlange desinfektion av samme, om det finder det paakrævet.

§ 3. Aatsler maa kun nedgraves paa dertil bestemte steder.

Om priveter, gjødselbinger m. v.

§ 4. Enhver bebodd eiendom og ethvert hus, hvori der stadig foregaar arbeide eller opholder sig mennesker, skal være forsynt med et eller flere priveter. Hvor ældre priveter, der er saaledes indrettet, at de ikke med lethed kan tømmes og renholdes, viser sig at være utætte eller volder ulempe ved stank for husets beboere eller naboer, skal de av helseraadet straks kunne kræves forandret overensstemmende med de bestemmelser, der av helseraadet og bygningskommissionen er foreskrevet for indredning av priveter.

Helseraadet kan paabyde desinfektion av privetbeholdere, naar det finder det nødvendig.

§ 5. Intet privet maa anlægges saaledes, at brønd eller drikkevand derved forurennes og i intet tilfælde nærmere brønd end 4 meter.

§ 6. Gjødselbinger og priveter skal tømmes saa ofte, at overfyldning og stank forebygges og derhos efter omstændighetene, hvor det maatte findes nødvendig, saa ofte og paa den maate, som av helseraadet maatte paabydes. Privet- eller anden bløt eller stinkende gjødsel skal, hvor helseraadet finder det paakrævet, opblandes med desinfiserende stoffe. Bløt eller stinkende gjødsel og avfald, som skal føres gjennom byens gater eller bymæssig bebyggede veier, maa om sommeren (15 mai til 15 september) uttages eller bortføres kun mellem kl. 10 aften og 5 morgen. Yderligere innskrænkning i tiden for utkørsel av binger kan under særlige omstændigheter bestemmes av helseraadet. Kasserne, hvori gjødselen bortføres, maa være tætte og forsynt med laag og ikke mer fylldt, end at der intet spildes under kjørselen.

Dog kan tør heste- og kogjødsel tillates kjørt i aapne kjærrer. Gjødselen skal bortføres ad korteste vei til bestemmelsesstedet, og det er forbudt under transporten av læssene at stanse i gaardsrum, paa byens gater, veier eller offentlige pladser.

§ 7. Forsamlingslokaler, skjenke- og bevertningssteder skal ha egne pissoirer med avløp til kloak. Disse pissoirer maa stadig holdes rene og fri for stank og skal, hvor helseraadet finder det paakrævet, være forsynt med apparat til overrisling med vand.

9 septbr. § 8. Oplag av gjødsel, ben, kluter og deslike, som kan fremkalde stank, maa kun have, hvor det tillates av helse-raadet. Ved gjødsling av haver og marker bør paasees, at der ikke fremkaldes generende stank.

§ 9. Helseraadet kan forbyde kreaturhold, hvor det finder, at det foranlediger sanitære misligheter, som enten paa grund av de lokale forhold ikke kan hindres eller formedelst fortsat overhørighet ikke blir avhjulpet.

Om drikkevand.

§ 10. Vandleddninger, vandbeholdere og brønder, hvis vand benyttes som drikkevand for mennesker og dyr, skal holdes rene og fri for skadelige tilløp.

Al forurensning av byens vandbassæng med omliggende terræng er forbudt.

Jordsmonnet omkring brønder skal indtil i mindst én meters afstand gives heldning fra brønden for at undgaa, at urenlighet siver ned i den.

Om kloakker m. v.

§ 11. Hvor grundeieren efter bygningslovens § 29 ikke pligter at anlægge kloak, er han forpligtet til at ta de forholdsregler til fjernelse av smuds, grund- og overvand m. v., som helseraadet maa finde fornødent.

§ 12. Avløpsrender, kloakker o. l. skal være saaledes indrettet, at de skaffer tilstrækkelig avløp og let kan renses samt holdes i forsvarlig stand.

§ 13. Det paaligger saavel det offentlige som enhver grundeier paa sit omraade at holde kloakledninger og de paa samme anbragte vasker og vandlaaser i forsvarlig stand og snarest mulig utbedre forekommende uordener.

§ 14. I den utstrækning, helseraadet finder det nødvendig, skal enhver offentlig og privat kloak renses og skylles. Rensningen skal finde sted paa saadan tid og maate, at derved mindst mulig ulempe paaføres omboende.

§ 15. Ut i offentlig kloak maa ikke uten særskilt tilladelse ledes tarmuttømmelser, stinkende eller etsende væsker fra fabrikker o. l. Til bæk, aapen grøft eller rende maa heller ikke uten helseraadets tilladelse gives avløp for andre substanser, der frembringer stank eller er farlige for helsen.

§ 16. Hvor nogen grund inden byens grænser ved sum-pig beskaffenhet eller stillestaaende vand fremkalder fare for den offentlige helse, kan helseraadet paabyde eieren at drænere eller opfylde grunden.

Om beboelsesrum, forsamlingslokaler, arbeidsrum o l. 9 septbr.

§ 17. Naar beboelsesrum ikke befindes at være hygienisk forsvarlige, kan helseraadet forbyde beboelsen av rummene eller paabyde de fornødne forandringer, likesom helseraadet kan træffe bestemmelser om hvor stort antal mennnesker, der kan huses i de forskjellige rum.

Intet hus maa tages i bruk til skole, sykehus eller losjihus, før helseraadet har git tilladelse dertil.

§ 18. I verksteder og arbeidsrum, som ikke ligger under det stedlige fabriktilsyn, kan helseraadet paabyde de anordninger og forholdsregler, som findes paakrævet til betryggelse av arbeidernes og nærboendes helse.

Om næringsbruk og næringsmidlers forhandling.

§ 19. Slagterier, pølsemakerier, bakerier og lignende næringsbruk, utskjærkningslokaler samt utsalg av næringsmidler av enhver art maa kun indredes og aapnes paa steder, som er godkjendt av helseraadet, der likeledes maa godkjende lokalernes indredning. Fremdeles maa alle rum, som benyttes til opbevaring eller tilberedning av næringsmidler, som utbydes til salg, godkjendes av helseraadet.

Spesielle bestemmelser for lokalernes renhold og for de forskjellige næringsmidlers behandling fastsettes av helseraadet. Disse bestemmelser kan helseraadet kræve opslaat paa forskjellige steder i lokalerna.

Overgaar et utsalg av næringsmidler til ny eier, maa helseraadets godkjendelse av lokaler og disses indredning igjen erholdes.

§ 20. Til pøselavning eller tilberedning av andre matvarer maa kun benyttes ubedærvede raastoffe. Bedærvet kjøt og fisk maa ikke frembydes til salg. Tilsætning av stoffe i den hensigt at farve kjøtvarer er forbudt, likesaa av konserveringsmidler, der er skadelige for helsen.

§ 21. Helseraadet skal til forebyggelse av skadelige næringsmidlers salg la anstille undersøkelse av de paa torv, i utsalgssteder og bevertningssteder falbudte næringsmidler og er i dette siemed berettiget til at fordre utlevert de nødvendige prøver mot en rimelig godtgjørelse.

Paa samme maate kan helseraadet kontrollere andre varer, hvis benyttelse kan bli farlig for helsen derved, at de indeholder giftige bestanddele f. eks. tapeter, leketøy, beklædningsstoffer og lignende.

Forefindes sundhetsskadelige næringsmidler eller varer, skal de efter beslutning av helseraadet tilintetgjøres eller paa anden maate gjøres uskadelige paa vedkommendes bekostning.

9 septbr. § 22. Helseraadet kan midlertidig forbyde, at der frembydes tilsalgs melk fra steder, hvor smitsom sygdom har optraadt blandt mennesker eller dyr, og hvor ikke tilbørlig renlighed iagttages med melkens behandling, opbevaring eller fremsendelse.

§ 23. Melk og fløte, der er bestemt for salg, maa transporteres i rene, vel tillukkede kar. Utmaaling av melk og fløte paa gate, torv, portrum eller gaardsplads kan av helseraadet forbydes, naar det maatte findes paakrævet.

§ 24. Kjøtvarer, som skal bringes til utsalgssted eller omkring i byen, skal transporteres i rene vogner eller i rene traug eller kurver og være dækket eller indviklet med rent lerret eller papir.

§ 25. Under salg og behandling av kjøt og matvarer paa torv, gater og utsalgssteder skal størst mulig renlighet iagttages.

I utsalgsstedene skal personer, som har fast arbeide med behandling av matvarer — særlig kjøt samt brød og andre bakervarer, melk, fløte o. l. — være iført rent antræk, forklæ med brystsmek og forærmer eller lignende.

§ 26. Utstillen av kjøt i smaat maa av utsølgere ordnes paa en saadan maate, at kjøperne let kan overse varerne, der ikke uten nødvendighet maa berøres.

Om forholdsregler ved epidemiske sygdomme.

§ 27. Enhver praktiserende læge skal maanedlig avgi til helseraadet en opgave over de av ham i den forløpne maaned iagttagne tilfælde av epidemiske og smitsomme sygdomme. Det paaligger ogsaa de praktiserende læger at indsende daglige opgaver over de av dem iagttagne tilfælde av farlige sygdomme, hvis utbredelse det maa antages av særegen vigtighet at kontrollere.

§ 28. Ethvert alvorligere sygdomstilfælde, som er frembragt ved eller gir mistanke om at være frembragt ved nydel sen av bedærvede eller forfalskede næringsmidler eller ved benyttelsen av gjenstande, som indeholder giftige eller farlige bestandele, eller som hentyder paa en begyndende epidemi, skal av den tilkaldte læge uopholdelig anmeldes for helseraadet med angivelse av den formodede sygdomsaarsak saavel som av andre fornødne oplysninger.

Det samme gjælder om sanitære misligheter, som antages at staa i forbindelse med eller at kunne gi anledning til sygdomme.

§ 29. Ved sygdomstilfælde, som indtræffer blandt reisende i hoteller, losjijhus eller lignende, skal vedkommende vert

søke at skaffe sig underretning om, hvorvidt sygdommen er av 9 septbr. smitsom eller farlig art, og i saa fald snarest mulig underrette helseraadet derom.

§ 30. For ethvert fartøi, der ankommer paa havnen med nogen syk ombord, skal straks ved dets ankomst anmeldelse avgives til havnefogden om sygdommen — saavidt mulig med angivelse av dens art.

Av havnefogden avgives derefter straks anmeldelse til helseraadet, saafremt sygdommen kan antages at være epidemisk eller smitsom. Iøvrig er fartøier, der henligger i byens havn saavel som deres besætninger med hensyn til helseforhold underkastet helseraadets bestemmelser. Norske orlogsfartøier skal være undtat fra bestemmelserne i nærværende paragraf, idet der dog skal finde samarbeide sted mellem marinens sanitet og byens helseraad ved optræden av saadanne smitsomme sygdomstilfælde ombord, som det kan være av betydning for helseraadet at bli bekjendt med.

§ 31. Om ethvert paa byens grund eller i dens havn indtræffende dødsfald maa, forinden begravelsen foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt skema av eksaminert læge utfærdiget anmeldelse, som blir at avgi til sognepresten og av denne tilstillet helseraadet. Hvis den avdøde ikke har benyttet læge, blir liket at syne og anmeldelse at utfærdige av vedkommende kommunelæge.

§ 32. Hvor lik kan befryktes at gi anledning til utbredelse av smitte, kan helseraadet paabyde, at det straks skal bringes til likhuset.

§ 33. Efter tæringssykes flytning og efter dødsfald av tæring samt ved ophøret av ethvert tilfælde av epidemisk sygdom har helseraadet at foreskrive desinfektion og rengjøring av den sykes bolig, gang- og sengkler etc. En av helseraadets assistenter paaser desinfektionens og rengjøringens gjennomførelse. Desinfektionen og rengjøringen utføres for bykassens regning ved helseraadets forsorg.

§ 34. Tæringssykes flytning skal forut anmeldes til den behandlende læge eller til helseraadets ordfører av den syke selv eller av vedkommendes foresatte. Sker anmeldelse til den behandlende læge, har denne at underrette helseraadets ordfører.

§ 35. Paa skoler skal følgende hestemmelser iagttages:

1. Barn, som lider av kolera, kopper, tyfus, blodgang, difteri, skarlagensfeber, smitsom øienbetændelse, skab og skurv, epidemisk cerebros spinal-meningit og poliomyelit, meslinger og kikhoste, saalænge kikanfald er tilstede, tilstedes ikke adgang til skolen. Skolen er pliktig at hjemsende ethvert barn, om hvilket der er grund til at anta, at det lider av ovennævnte sygdomme.

- 9 septbr. 2. Skolegang forbydes likeledes friske barn fra hjem, hvor nogen lider av kolera, kopper, tyfus, blodgang, difteri og skarlagensfeber. Skoleforbudet kan av helseraadet ogsaa gjøres gjældende ved tilfælde av meslinger og kikhoste og utstrækkes til ogsaa at gjælde barn fra alle de familier, der bor i et hus, hvor der er saadan smitsom sygdom, som under dette punkt nævnt.
3. Barn, som har været negtet adgang til skolen paa grund av smitsom sygdom, kan ikke tilstedes adgang til skolen, førend der fra den behandlende læge eller helseraadets ordfører fremvises attest for, at sygdommen er ophørt og nødvendig desinfektion foretat.
4. Hvis et friskt barn fra et hjem, der har smitsom sygdom, flyttes ut av det smittede sted, tilstedes det efter en av helseraadet fastsat isolationstid adgang til skolen.
5. Bor et barn, som lider av smitsom sygdom, paa skolen, og den syke ikke kan isoleres paa betryggende maate, kan helseraadet fordre skolen lukket.
6. Ovenstaaende bestemmelser gjælder ogsaa lærer, vaktmester og disses husstand.

§ 36. Optræder smitsom sygdom i nogens husstand, som driver handel med næringsmidler, og utsalgsstedet er i samme hus som den syke, kan helseraadet forbyde handelsvirksomheten, indtil den syke er fjernet eller paa betryggende maater isolert i hjemmet og rummene desinfisert. Likeledes kan helseraadet, hvor smitte-overførelse kan befryktes, forbyde, at personer med kroniske sygdomme har umiddelbar befatning med tilberedning eller utsalg av næringsmidler, dog med den indskrænkning, som maatte følge av de specielle lovbestemmelser om enkelte saadanne sygdomme.

Almindelige bestemmelser.

§ 37. Undlater nogen at træffe foranstaltninger, som ifølge nærværende vedtægter eller iøvrig ifølge helseraadets lovmedholdig givne bestemmelser paaligger ham, kan helseraadet la utføre saavel disse foranstaltninger, som hvad der ellers fornødiges for at hindre, at forsømmelser avstedkommer skade. Omkostningene hermed blir at utrede av den skyldige.

§ 38. Overtrædelse av disse vedtægter og de i kraft av dem utfærdigede bestemmelser straffes i henhold til straffeloven.

§ 39. Hvor særegne forhold kræver det, kan helseraadet tillate avvikelse fra disse vedtægter.

Kongelig resolution

9 septbr.

av 9 september.

I medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at ærfugl i et tidsrum av indtil 5 aar regnet fra 1 januar 1911 skal være fredet det hele aar inden Roalds, Harams, Sandø, Buds, Kornstads, Eide, Kvernes, Bremsnes, Frei, Tusterns og Grips herreder i Romsdals amt.

Kongelig resolution

9 septbr.

av 9 september.

I medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at der indtil videre, dog ikke lenger end til utgangen av aaret 1915, skal være forbudt at benytte snare til fangst av tiur, røi, aarfugl, jerpe, rype og hare i samtlige herreder i Romsdals fogderi med undtagelse av Gryttens og Volds herreder samt i herredene Ørskog og Skodje i Søndmørs fogderi og i herredene Øre, Gimnes og Eide i Nordmørs fogderi, Romsdals amt.

Denne bestemmelse træder i kraft den 1 januar 1911.

Kongelig resolution

9 septbr.

av 9 september.

I henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av Fets herredsstyre, Akershus amt, under 17 august 1910 fattede beslutning:

- 1) Det skal inden Fets herred være forbudt at anvende pigtraad til gjærde langs rodelagt vei.
- 2) I grænsegjærde mot nabo-eiendom kan pigtraadgjærde benyttes, naar pigtraaden anbringes mindst 1,25 meter over jorden.
- 3) Naar frugthave støter mot anden mands eiendom, maa gjærde av pigtraad opføres mindst 1,25 meter høit og med 15 cm. mellem traadene. Denne bestemmelse hindres ikke av de i punkt 1 og 2 vedtagne regler, undtagen hvor haven grænser til vei eller gate uten mellemliggende grøft,

9 septbr.

i hvilket tilfælde pigtraaden maa anbringes mindst 1,50 meter over jorden.

- 4) Pigtraads anvendelse igjennem eller over vandløp («vasgard») er aldeles forbudt.
- 5) Tidligere av pigtraad opført gjærde maa ikke repareres med pigtraad, uten at høiden gjøres i overensstemmelse med nærværende regler.
- 6) Overtrædelse av disse regler er belagt med straf.
- 7) De ved kongelig resolution av 2 mai 1894 stadfæstede bestemmelser om pigtraads anvendelse til gjærde i Fets herred ophæves.

Kongelig resolution

Kongelig resolution

Utgiver: Fred. T. Salicath.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Kristiania.